

het Volksbelang

Liberaal Vlaams Tijdschrift
www.hetvolksbelang.be

nr 1 - Januari 2016
Jaargang 137
maandblad

KAREL DE GUCHT BIJ HET LVV

Europa is niet de zondebok

Gewezen Europees commissaris en gewezen voorzitter van Open Vld, Karel De Gucht, heeft tijdens zijn nieuwjaarstoespraak voor het Liberaal Vlaams Verbond de boodschap meegegeven dat we Europa niet met alle zonden van Israël mogen beladen. Hij drukte het nog plastischer uit: "Ik vind het bijzonder onrechtvaardig om Europa met alle problemen op te zadelen. Ik maak altijd de vergelijking met de cloaca-machine van kunstenaar Wim Delvoye. Aan de ene kant stop je er plantjes, groenten, vlees en fruit in, aan de andere kant komt er iets

bruinachtigs uit. Wel, Europa is een omgekeerde cloaca. Alle shit van de lidstaten en waar ze geen weg mee weten, krijgt Europa op zijn kadaver. Met de hoop dat er aan de andere zijde weer groenten, vlees en fruit uit komen."

Lees van blz. 3 tot 9: de toespraken van LVV-voorzitter Clair Ysebaert, het jaarverslag van secretaris Oscar de Wandel en de toespraak van Karel De Gucht.

Van de redactie
door **Bert Cornelis**

Ontredderd Avondland

Vorig jaar kwamen meer dan 1 miljoen vluchtelingen aan in Europa. Een kwart van hen zijn kinderen. Hun percentage stijgt en met de winter wordt hun situatie erg penibel. Volgens Unicef gaat het vaak om baby's, kleuters en kinderen tussen 5 en 9 jaar.

Intussen zit de Europese president Donald Tusk met de handen in het haar. Als Europa de migratiecrisis niet onder controle krijgt, is de eenheid van het Avondland in gevaar. Lidstaten komen hun afspraken niet na en het Schengenakkoord, waardoor Europeanen zich in Europa vrij kunnen bewegen, staat ter discussie. "Ik heb geen tanks om hen te dwingen", zegt in een opstoot van cynisme, een radeloze Tusk.

Karel De Gucht is geen Europessimist en hij ziet dikwijls de dingen klaar en direct. Maar hoe Europa vandaag wordt behandeld, vindt hij ronduit onrechtvaardig. We kunnen Europa niet met alle zonden beladen, zegt De Gucht. De lidstaten verschuilen zich in de vluchtelingencrisis achter de besluiteloosheid van Europa, besluiteloosheid die ze zelf hebben veroorzaakt en in stand houden.

Wat is er dan gaande? Eeuwenlang zag Europa zich als de bakermat van de beschaving. Maar het zelfvertrouwen is afgebrokkeld. Westerse normen zoals de vrijheid, de scheiding tussen kerk en staat, het respect voor vrouwen, de gelijkheid, het recht van spreken, het geloof in de rede zijn niet langer vanzelfsprekend. Voor het eerst in haar geschiedenis bereikt Europa nu een kritiek punt. Tot nog toe konden de lidstaten gezamenlijk beslissingen nemen, die ook werden gerespecteerd. Door de ontredde na de toestroom van vluchtelingen is de Europese weegschaal uit balans geraakt. De grenscontroles zijn kaas met gaten. Vroegere Oostbloklanden zoals Hongarije bouwen muren en trekken hekkens op. Spreidingsplannen lukken niet omdat de so-

lidariteit onder de lidstaten zoek is. De Europese Raad in maart is de laatste reddingsboei van Tusk om het gestrande Europaschip weer vlot te krijgen.

De Gucht waarschuwde in zijn nieuwjaarsboodschap voor het LVV ook voor de zware maatschappelijke gevolgen in Europa van de toevloed aan vluchtelingen omdat zij uit

landen komen waar er andere opvattingen bestaan over rechten en plichten in de samenleving. Dit zal onvermijdelijk tot ontwrichting leiden. Die andere voormalige Eurocommissaris en ook liberaal, Frits Bolkestein, ziet een uitweg in het optrekken van een Fort Europa. In Knack

---

"De lidstaten verschuilen zich in de vluchtelingencrisis achter de besluiteloosheid van Europa, besluiteloosheid die ze zelf hebben veroorzaakt en in stand houden."

---

zei hij onomwonden: "We kunnen de vluchtelingenstroom niet aan. Mensen hebben gelijk als ze zich daartegen verzetten."

Bolkestein waarschuwt ook voor de invloed van de islam op onze westerse cultuur. "De islamitische cultuur is een stugge cultuur die in ieder geval moeilijk te verzoenen is met de onze." Hij pleit voor een Leitkultur die verder gaat dan het verdedigen van de fundamentele principes, zoals mensenrechten en democratie, maar ook fatsoenlijk gedrag inhoudt. Hij geeft het voorbeeld van moslims die vrouwen weigeren een hand te geven. Het wijst volgens Bolkestein op een volstrekte onwil om te integreren.

Tot op heden heeft Europa crisissen aangepakt, maar dat kon maar omdat de wil om samen te blijven groter was, dan de Brexit-gedachte. Als de samenhang nog verzwakt, ziet de toekomst van het Avondland er niet goed uit. We hebben geen nood aan wanhopige boodschappers, maar vastberadenheid en actie. Bijvoorbeeld door één afgesloten Schengenruimte te creëren, met controle van de gemeenschappelijke buitengrenzen door één Europese instantie die ook een echt asielbeleid voert.

Europa, lidstaten, begin er aan! •

ACTIVITEITENVERSLAG 2015

OVER “KRAAMKOST” EN DINGEN DIE ER ECHT OM DOEN

Weet iemand onder u wie Madame Zsazsa is? Welnu, zij woont en werkt in een boerderijtje in de Kempen. Zij wiert er haar moestuin, kweekt er groenten, bakt brood, wafels, cake en pizza, naait rokjes, tekent patronen en ontwerpt kalenders, schrijft boeken en wandelt met de hond. En als zij nog wat ongebruikte tijd overhoudt, blogt zij. Zij is dus, ronduit gezegd, goed bezig: als mama, kleine zelfstandige ondernemer en dito-trendsetter in een nog steeds welvarend landsdeel van een door ontspoorde treinsyndicalisten gegijzelde federale staat. Voor alle duidelijkheid: het begrip “federale staat” kan dus niet zomaar in het New Yorks als “failed state” worden vertaald.

*Oscar de Wandel
Algemeen Secretaris LVV*

Madame Zsazsa woont en werkt dus in een knusse en veilige rurale omgeving waar respect voor traditie en zin voor innovatie hand in hand gaan. Past volkomen in de geest van de tijd... want, zo zegt men ons: wij zijn langzaam maar zeker de economische crisis aan het terugdringen. Madame Zsazsa is dus ook niet bij de pakken blijven zitten en mee daarom is zij een paar weken geleden beloond door 28% of ruim 11,000 van de bijna 40,000 gegadigden die in opdracht van woordenboekenmaker Van Dale bepaald hebben wat in 2015 het ‘woord van het jaar’ zou worden.

Lees verder op volgende pagina

*LVV-voorzitter Clair Ysebaert en
secretaris Oscar de Wandel.*

Vervolg van pagina 3

Een woord dat zij nota bene heeft bedacht! De keuze is dus blijkbaar op “kraamkost” gevallen, waarmee bedoeld is: een maaltijd als cadeau voor een pas bevallen moeder en haar gezin. Nooit eerder van dat woord gehoord, overigens ook niet van het ding op zich, maar dat komt wellicht omdat ik de blog van Madame Zsazsa niet eerder had gelezen... Nu dus wel en niet zonder trots kan ik u vertellen dat “kraamkost” eigenlijk van alles kan zijn wat je in de eerste dagen of weken na het “kramen” aan consumeerbaar voedsel van vrienden en kennissen cadeau krijgt. Zelf gekookte gerechten met veel liefde en zorg toebereid en in volle overgave weggeschonken, zomaar, uit pure hulpvaardigheid. Een luxueus alternatief dus voor de één euro-maaltijden van Liesbeth Homans, maar dan bedoeld voor wie ze niet echt nodig heeft. Of anders nog een cocoon-variant van de voedselbedelingen aan de asielzoekers in het Brusselse Maximiliaanpark.

Kibbelkabinet

Hoe dan ook, “kraamkost” is dus de officiële opvolger geworden van “flitsmarathon” (2014), “selfie” (2013), “frietchinees” (2012), “stoeproken” (2011) of “tentsletje” (2010). Bij die eerdere keuzes kon ik mij nog wel wat voorstellen, omdat er nog wel enige relevantie achter stak, maar bij die “kraamkost” staat mijn verstand toch wel even stil. Beeld je in: 11.000 Vlaamse respondenten die aan dit flutwoord hun voorkeur geven boven “sjoemelsoftware” en “kibbelkabinet”. Einde november-begin december 2015, net na het afblazen van dreigingsniveau 4! Nog géén maand na de terreuraanslagen in Parijs, midden in de COP21-klimaattop! Zo zie je maar waar sommige mensen hun prioriteiten leggen... Maar het woord is wel typerend voor het tijdsgewricht waarin wij leven, een tijd waarin het evenwicht tussen de essentie en het bijkomstige een beetje zoek is geraakt,

Aandachtige luisteraars tijdens de LVV-nieuwjaarsreceptie.

waarin samenhangigheid en solidariteit het moeten afleggen tegen individualisering en “ver-ikking”, waarin het reële soms wordt verward met het virtuele.

De Nederlandse cultuurfilosoof Rob Riemen drukt het half december nog als volgt uit: “Massacultuur en massademocratie heersen. Denkers hebben plaats moeten ruimen voor opiniemakers, en de flauwekul heerst overal.” (Knack, 16.12.2015). Mijns inziens overdrijft hij wel wat, maar als je boven het gemiddeld gekakel wil uitstijgen, moet je dat zo nu en dan eens doen...

Ritme teruggevonden

Ter verdediging van de aanhangers van de “kraamkost” wil ik hier wel het volgende naar voren brengen: zij zijn vrije burgers in een vrij land en meer dan waarschijnlijk geen lid van het Liberaal Vlaams Verbond... en dus is hun keuze ze van harte gegund. Als zij wel lid waren geweest van het LVV, dan hadden zij geweten dat wij ons vorig jaar met heel andere zaken onledig hebben gehouden. 2015 was zowaar voor ons het jaar waarin wij, na een wat kwakkelend 2014, het

goeie ritme konden terugvinden: als wij de nieuwjaarsreceptie meerekenen, waren er in het totaal 10 activiteiten: 6 individuele uiteenzettingen en 4 debatten, symposia en studiedagen. Enkele van deze bijkomsten zijn te danken aan initiatieven van de jongeren binnen de organisatie; het bestuur is hen daar erkentelijk voor. Het LVV zet op deze wijze de ingeslagen weg van gestage verjonging voort.

De behandelde thema’s waren, zoals gebruikelijk, sterk met de actualiteit verweven: het ging onder meer over privacy, diversiteit, migratie, gelijke kansen, basisinkomen, taxshift, de stad van de toekomst, strategisch economisch beleid en het liberalisme morgen.

Het is evenmin een louter toeval dat enkele van deze onderwerpen ook terug te vinden waren in de discussies en resoluties van het najaarscongres van Open Vld. Dit kan enkel betekenen dat liberalen niet per se tegen elkaar in hoeven te denken om hun standpunten duidelijk te maken.

De publieke opkomst bij onze manifestaties varieerde sterk, van bijzonder druk tot eer-

der matig. Het bestuur zal zich te zijner tijd beraden over de formule van de individuele uiteenzettingen, want voornamelijk daar schijnt het schoentje te knellen.

Weinig vrolijkheid

Ik vertel u vast geen geheim als ik in mijn globale evaluatie van 2015 weinig ruimte zie voor vrolijkheid. Allereerst werd het van begin tot einde overschaduwed door een resem terroristische aanslagen waarvan wij soms de impact door de fysieke nabijheid ervan en de veiligheidsmaatregelen die erop volgden van heel nabij hebben ondergaan. Daarnaast waren er de duizenden migranten, vluchtelingen en asielzoekers die in Europa en per definitie dus ook in ons land hun heil hebben proberen te zoeken. En voorts hebben ook de gebruikelijke politieke, sociale, economische, ecologische en zowaar soms ethische en communautaire discussies in de politieke cenakels en de media eens te meer ons aller aandacht gaande gehouden. Er is over al deze topics heel wat heen en weer gekakeld, gepraat, geschreven, gemaïld, ge-sms't en getwitterd, binnen en buiten onze onderscheiden regeringen en parlementen, maar eigenlijk ook wel onder gewone burgers, want zoiets hoort nu eenmaal bij de burgerdemocratie. Maar in de marge zijn dan toch ook behoorlijk deugdelijke debatten opgedoken over de grondrechten en -waarden die de basis uitmaken van onze westerse samenleving: de scheiding tussen kerk en staat, de vrijheid van denken en van meningsuiting, de vrijheid van lijfelijke en geestelijke zelfbeschikking, de gendergelijkheid, het recht op privacy...

Men noemt dat in betere kringen soms "De waarden van de Verlichting", hiermee voorbijgaand aan het gegeven dat ook daarvoor reeds vanuit het Humanisme enkele vernieuwende ideeën de West-Europese maatschappij waren binnengeleid. Uiteraard is het niet de bedoeling om hier een vergelijking uit te werken tussen de periodes waarin Humanisme (XVe-XVIIe eeuw) en Verlichting (XVIIIe eeuw) tot bloei kwamen en onze huidige XXIe eeuw. Maar u kunt er van op

aan dat men in die tijd inzake oorlog, terreur, hongersnood, epidemieën en ander onheil ruimschoots zijn deel heeft gekregen. En toch hebben die rampzalige gebeurtenissen langzaam de vernieuwende vonk van tolerantie, respect en individuele vrijheid in de samenleving doen ontbranden.

Schouder aan schouder

Gwendolyn Rutten mag dan in november 2013 aan de vooravond van het toekomstcongres van Open-Vld vol "goesting" in de toekomst de zin "wij leven in een geweldige tijd" wereldkundig hebben gemaakt, zij zal er toen wel geen rekening mee hebben gehouden dat "geweldig" ook nog een letterlijke, veel rauwere betekenis kan hebben. Dit mag echter niet beletten dat ook de ellende van vandaag de kiemen in zich kan dragen van nieuwe kansen, ontwikkelingen en uitdagingen. Reflecteren over onze democratische verworvenheden, bijvoorbeeld, was het maar enkel om te beseffen dat zij noch evident, noch onomkeerbaar zijn. De resoluties van het recente, innoverende Open Vld-congres van december 2015 rond de thema's nieuwe economie, burgerschap en "mensen sterker maken in veranderende tijden", moeten uiteraard nog een lange weg afleggen vooraleer zij eventueel toepassing kunnen vinden en de laatst bekende opiniepeiling van de RTBf en La libre Belgique, begin december, is voor Open Vld ook al geen opsteker geweest. De strijd is dus niet gestreden! Nu meer dan ooit moeten wij liberalen allen samen schouder aan schouder de toekomst tegemoet.

Waakzaam blijven

En, vrienden, het wordt ook geen "walk in the park". Het is zorgwekkend te moeten vaststellen dat de N-VA -die eigenlijk niets anders is dan een conservatieve partij- erin slaagt om zich aan de Vlaamse kiezer te presenteren als een 'liberale' partij, ten nadele van Open Vld. Waakzaamheid is alleszins geboden, ook nu de regering-Michel in een aantal kerndossiers als de begroting, de taxshift, de terreurdreiging, de legeraankopen, de langdurig zieken, de fraudebestrij-

ding, lange-termijnbeslissingen heeft genomen: een belangrijk deel van deze dossiers zijn uitgesproken liberale verkiezingstema's, maar lang niet allemaal vallen zij onder de bevoegdheid van Open Vld-ministers. Het zal dus zaak zijn om niet enkel nauwlettend toe te zien op de uitvoering ervan, maar zeker ook op de communicatie naar onze eigen kiezers en naar de hele publieke opinie. Het zal ook zaak zijn om het liberalisme vrij te houden van allerhande populistische sluijsels die uiterlijk misschien de schijn geven liberaal te zijn maar niets anders zijn dan vermomde naar rechts neigende recepten.

En welke weg moet het liberalisme dan inslaan? Toen wij in oktober in het Liberaal Archief te Gent hulde brachten aan de op 23 mei 2015 overleden Albert Maertens, kon dat uiteraard niet zonder ook te verwijzen naar de rol die hij heeft gespeeld als bezieler van de liberale beweging, in het bijzonder het LVV en het Volksbelang. Toen hij in 1987, welhaast 30 jaar geleden, als eerste de Prijs Herman Vanderpoorten in ontvangst nam, sprak hij volgende profetische woorden: "Het liberalisme is een LEVENSGEVOEL, dat zich richt tegen dogma's en ideologieën: het is een LEVENSHOUDING, waarin de individuele vrijheid, de eigen keuze van de mens, zo geestelijk als stoffelijk, centraal staan. Het liberalisme is verdraagzaam... Het liberalisme is een humanistische levenshouding, die gelooft in de mens, die gelooft in een vooruitstrevende maatschappij, waarin plaats is voor iedereen, ook voor de minstbedeelden ... waarin ook de ethische problemen rustig besproken kunnen worden en een oplossing krijgen. We moeten er over waken dat dit humanistisch Vlaams liberalisme in het politieke midden blijft en geen rechtse partij wordt, wat misschien stemmen zou kunnen opbrengen, maar ons zou verhinderen onze liberale beginselen te verwezenlijken..."

De tijden veranderen, herbezinning is steeds nodig, accenten zullen worden verlegd, maar de grondbeginselen van ons Vlaams sociaal liberalisme, van ons humanisme blijven..." Beste liberale vrienden, het ga u allen goed in 2016. •

Dankbaarheid

TOESPRAAK LVV-VOORZITTER CLAIR YSEBAERT

Dankbaarheid, dames en heren, is het gevoel dat spontaan in mij opwelt, niet enkel omdat ik alweer een jaar heb overleefd, maar vooral als ik denk aan de vrouw van de man die ik zo dadelijk ga aankondigen. En dat gevoel deel ik ongetwijfeld met vele andere receptie-gangers.

Die vrouw, beste vrienden, pleitte er enige tijd geleden op de voorpagina van Het Laatste Nieuws voor, en op de meest gelezen bladzijde van Knack, om de Belg zijn 1 of 2 glazen niet te ontzeggen als hij achter het stuur kruipt.

Daarmee wil ze ons kennelijk behoeden voor de totale geheelonthouding en het ons ontzeggen van de alcoholische geneugtes waaraan de meesten van jullie zich deze maand en ook hier vanavond te goed zullen doen.

San Vincenti-wijn

Even zou men diezelfde vrouw ervan kunnen verdenken dat belangenvermenging hierbij het motief was, aangezien een dergelijke maatregel de verkoop van haar Toscaanse San Vincenti-wijn niet ten goede zou komen. Of is die wijn alleen van de spreker?

Vrienden, voor mij heeft het echter meer te maken met gezond verstand. Het gezond verstand dat het voor een keer wint op de regelgeverij. Niet dat ik hier pleit voor een vrijgeleide voor ongeremde bacchanalen vooraleer achter het stuur te kruipen, veeleer het tegendeel. Zelf ben ik 3 jaar geleden aan de kant gezet toen ik terugkwam van een VLD-nieuwjaarsreceptie. Maar het is beetje zoals schieten met een hagelgeweer en daarbij hopen dat het lood dan toch die fazant neerlegt, al zit de jager er een meter naast.

Want als er al iets mag blijken, dan is het dat het verlagen van de alcohol-limieten of het invoeren van een nultolerantie niet leidt tot

minder verkeersslachtoffers en ongevallen.

Er zijn ondertussen al genoeg landen waarvan we data hebben die dat staven. Groot-Brittannië, waar ze een patent hebben op coma-zuipen, is daar een mooi voorbeeld van. De limiet ligt er op 0,8, maar er vallen de helft minder slachtoffers dan bij ons. In Oost-Europese landen waar er wél een nultolerantie is, ligt het aantal slachtoffers gemakkelijk drie keer hoger.

Steekvlampolitiek

Niet zozeer de limiet, maar wel het gebrek aan voldoende controles is de grootste uitdaging. De realiteit is dat we hier weer geconfronteerd worden met een mooi staaltje van electoraal ingegeven besluitvorming. Alle zinnige argumenten worden meteen zwartgeblakerd door de steekvlampolitiek van elke dag. Hoe maken we ons populair? Het is voor politici heel eenvoudig om aan de limiet te sleutelen, om te laten zien hoe belangrijk ze verkeersveiligheid wel vinden.

Veel moeilijker, maar vele keren belangrijker is om die limieten ook af te dwingen en te handhaven. Het toeteren van verkeersdeskundige en minister Ben Weyts klinkt wel schel in de oren, maar heeft vooralsnog niet veel resultaat opgeleverd. Het dierenwelzijn ligt hem beter.

Andere uitdagingen

Ik denk echt dat er voldoende andere politieke werven op ons liggen te wachten dan het ritselen met ademtestmachientjes. Om er maar enkele te noemen: het rechtzetten van een historisch catastrofaal energiebeleid (zelfs onze noorderburen zijn er niet gerust op), het vinden van vele begrotingsmiljarden, het verder hervormen van de sociale zekerheid, de justitie, de arbeidsmarkt, en de overheidsuier waar de NMBS gulzig aan

slurpt wat kleiner maken.

Beste aanwezigen, 2015 was een zeer bewogen jaar. Wat brengt 2016 en de toekomst ons? Om het met een modewoord te stellen: Wordt het een en al disruptie? We hebben er ook al ons eigen woord voor! Ontwrichting! De echte ontwrichting bestaat erin dat de wetmatigheden die iets succesvol maken ook diegenen zijn die zijn ondergang creëren. Voor veel problemen hebben we simpelweg geen afdoende oplossing: Hoe pakken we mobiliteitsproblemen aan? Wat met de milieuverontreiniging en de opwarming van het klimaat? Wat met de vergrijzing en de kosten voor de gezondheidszorg? Wat met de structurele ongelijkheid en het gebrek aan kansen voor wie niet op de juiste plek is geboren?

Beroerd uitzicht

Als 2015 zich herhaalt, dan ziet het er inderdaad beroerd uit. Beroerd voor onze alledaagse veiligheid, maar minstens zo beroerd voor de aantasting van het maatschappelijk weefsel door angst en wantrouwen. Zullen we over een jaar weer enigszins rust en vertrouwen hebben gevonden, of moeten we ons nog dieper verschansen achter een gewapende staat? Meer dan van overheden zal de echte vernieuwing dit jaar van de ondernemers moeten komen. Deze statement gisterenavond op briljante wijze uiteengezet door dr. Paul Stoffels, pharmaceutisch opperhoofd van Johnson en Johnson tijdens de uitreiking van de manager van het jaar, klonk als muziek in de oren.

De droom zelf iets op te bouwen, eigen baas te zijn, de wereld te veranderen is helemaal terug. Medische innovatie is daar een goed voorbeeld van: van de zoektocht van het eeuwige leven tot het genezen van ernstige ziekten; de gezondheidsrevolutie schakelt een versnelling hoger. En België is goed geplaatst

om vanuit het hart van Europa die revolutie aan te zwengelen. Dat was op zijn minst een hoopvolle boodschap.

Onzeker evenwel blijft het uitzicht op de economie in 2016. Alle voorwaarden voor een hervattende groei zijn aanwezig. Toch was de topvrouw van het IMF enige dagen geleden terughoudend. Auteur Nicolas Taleb zei daarover evenwel: economen zijn zo ondeskundig dat het waarschijnlijk is dat ze het bij het juiste eind hebben als ze een fout maken. En ja, pessimisme is altijd de veiligste veronderstelling.

Naar de cocon

Maar als 2015 ons zoveel negatieve verrassingen heeft gebracht, waarom zou het in 2016 niet andersom kunnen? Mijn goede vriendin en gewezen hoofdredacteur van Weekend Knack formuleerde het zeer gevat en zelf een tikkeltje poëtisch: Kunnen we ervan op aan dat 2016 een jaar wordt waarin we ons terugtrekken in de cocon van huiselijkheid, vertrouwen en vriendschap? Hoewel het dat is dat we meer dan ooit zullen nodig hebben: stilte, warmte, tederheid, troost. Hoe blijf je een mens onder de mensen in harde tijden als deze?

Met respect voor de andere misschien, terwijl

je toch de zo nodige lijn in het zand trekt en die waarden blijft verdedigen die essentieel zijn voor het in stand houden van ons maatschappijmodel: vrijheid, gelijkheid, broederlijkheid. Geïnspireerd door humanisme al dan niet ondersteund door een religie?

Beste aanwezigen,

Wie bij de hond slaapt, krijgt zijn vlooiën. En soms is dat goed. Want net als de vrouw, kan de man die zo dadelijk gaat spreken niet verdacht worden van een gebrek aan gezond verstand, noch van een overdreven regelneverij.

Scherpschutter

Zijn politieke carrière kenmerkt zich door een gerichte visie, die drijft op een uitgesproken liberale onderstroom.

Karel De Gucht is een politicus van de oude stempel. Een man die zijn standpunten verdedigt, wars van de publieke opinie. Onlangs zei hij daar nog over in een opiniestuk: 'Il ne faut pas suivre l'opinion publique, il faut la guider.' Dat is de taak van een democratische partij. Een politiek scherpschutter ook, die zijn tegenstander genadeloos kan fileren en onderuithalen.

Beste vrienden,

'Scherpschutter' is in de huidige context misschien niet de juiste woordkeuze. De herinnering aan de Parijse gruwelen liggen nog vers op ons netvlies gebrand. Voor een keer hebben de bijgelovigen toch gelijk gekregen: die vrijdag de dertiende is een echte dag van ramspoed gebleken.

Met Charlie Hebdo zaten we in een nachtmerrie die nog lang zou nazinderen.

Met de aanslag in de Bataclan zijn we definitief ontwaakt in een nieuwe realiteit, die van de barbarij.

Het antidotum daartegen is een complex brouwsel, maar ik zou er toch een aantal standaard ingrediënten willen in mengen. Democratie, de algemene geldigheid van de wet, individuele vrijheid, vorming en mensenrechten.

Het jaar na Bataclan, beste Karel, je hebt het woord.

Vrienden,

Ik herhaal graag dat nieuwjaarsrecepties nu eenmaal dienen waarvoor zij bedoeld zijn! Zij zijn onderdeel geworden van een jaarlijks ritueel. In eenvoudige mensentaal uitgedrukt, wil dit zeggen: onder relaties, vrienden en getrouwen wat confidenties uitwisselen, op een subtiele maar niet te miskennen manier de afwezigen de mantel uitvegen, ogenschijnlijk geamuseerd luisteren naar filosofisch klinkende gemeenplaatsen, de politieke en maatschappelijke roddels wat geloofwaardig klinkende accenten meegeven. Waarmee ik wil zeggen dat we nu best samen het glas heffen. Ik hoop dat u door het klinken op elkaars gezondheid en door de vele microbiologische intimiteiten en mogelijke omhelzingen die daarmee gepaard gaan, de gezondheid van uzelf niet in het gedrang brengt.

U weet het van die man waarvan men zegt: hij rookt niet meer, hij drinkt niet meer en hij bedrijft de liefde niet meer. Blijft over: zijn gezondheid, maar hij weet niet wat ermee aanvangen. Ik zou zeggen, ga en verspreid u vooralsnog gezond onder mekaar. En voor al diegenen die last zouden hebben van het bobsyndroom, bedenk dat geheelonthouders inderdaad gelijk hebben, maar het zijn alleen de drinkers die weten waarom. •

“Alleen humanistische

KAREL DE GUCHT OVER “2016: HET JAAR NA BATACLAN”

Met de titel “2016: het jaar na Bataclan” die het LVV op mijn toespraak heeft geplakt, ben ik het niet eens als dit een cesuur in de geschiedenis zou zijn. Er zijn al dergelijke aanslagen geweest in Londen, Madrid... Wat er in de Verenigde Staten op 9/11 is gebeurd, is van een totaal andere orde. Ik vrees dat we de volgende jaren ook nog met terrorisme zullen geconfronteerd worden.

Maar ik ben optimistisch. Er zal in 2016 niet meer terrorisme zijn dan in 2015. Op langere termijn daalt het aantal slachtoffers van aanslagen. We hebben wel met een ander soort van terrorisme te maken. In het verleden hadden we politiek terrorisme, denk aan de IRA, of de ETA in Spaans Baskenland. We hebben nu te maken met aanslagen met een religieuze achtergrond.

Amateurs

Als je de aanslagen in Parijs bekijkt zijn die erg amateuristisch gepleegd; 9/11 was dit niet. In de Bataclan hebben enkele boefjes verschrikkelijke dingen aangericht. Ze rijden naar Parijs, schieten in het wilde weg. Laten bommengordels ontploffen, waarvan er een-tje niet ontploft, en die wordt dan maar in een vuilnisbak gedumpt. We moeten dus opletten dat we aan deze barbaarse amateurs niet ons ganse mensbeeld gaan koppelen. En vooral de band niet te maken met oorlogssituaties in het Midden-Oosten.

In een nieuwjaarstoespraak wordt verondersteld om de wereld enigszins optimistisch tegemoet te zien. Het enige probleem is dat als je naar een aantal fenomenen kijkt, dit niet zo eenvoudig is. Internationaal ligt een en ander moeilijk. China geraakt steeds meer in de problemen. De dalende economische groei brengt deze grootmacht in moeilijkheden. Ik vrees dat wat er in China gebeurt, geen voorbijgaande zaak is. Dit zal gevolgen hebben, niet alleen economisch. De politieke censuur zal er alleen maar groter worden.

Confrontatie

Wat veel dichterbij ons ligt, is het Midden-Oosten. Als het in China niet goed gaat, dan gaat het in het Midden-Oosten zeer slecht. Men is daar regelrecht op weg naar een regionale oorlog met de confrontatie van twee landen die de ambitie hebben een grootmacht te worden: Saoedi-Arabië en Iran. In 2016 zal het in het Midden-Oosten niet beter worden. Er zijn verschillende partijen die denken dat ze die oorlog kunnen winnen. Zolang blijven ze ook vechten. Het is ook te eenvoudig om dit alles te herleiden tot een godsdienstoorlog. Het gaat over de confrontatie tussen twee landen met veel militair arsenaal, elk met hun aanhangers. Wat nog meer invloed heeft zijn de gevolgen van het goed akkoord dat met Iran gesloten is over het stopzetten van het nucleair programma. Dat biedt enige zekerheid in de regio. Maar Saoedi-Arabië ziet dit akkoord niet als een definitief uitstel van het ontwikkelen van een atoombom. Saoedi-Arabië is ervan overtuigd dat binnen vijftien jaar Iran een atoombom hééft. Dat is de echte lont in het kruiwat en zet het ganse evenwicht in de regio op het spel.

Vluchtelingen crisis

Dit alles heeft voor gevolg dat er een vluchtelingenstroom is op gang gekomen, richting Europa. Ik ben hierover zeer principieel: wij hebben de plicht om een oplossing te zoeken voor die oorlogsvluchtelingen. Maar op het praktische vlak zie ik heel grote en dikwijls onoplosbare problemen. En dit wegens verschillende redenen.

Ten eerste, het grote aantallen vluchtelingen. Volgens staatssecretaris voor Asiel Theo Francken gaat het over 30.000 mensen. Dat is niet juist. Als men kijkt naar de vervolgmigratie en naar al diegenen die zijn afgewezen en toch blijven, komt men aan 75.000 mensen. En dat is veel.

Ten tweede is het positief dat organisaties zoals VOKA zeggen dat men die mensen kan werk bezorgen. Voor een aantal zal dat lukken, maar voor zeer velen zal dat bijzonder moeilijk worden. Aan de onderkant van de samenleving komt er een stuk proletariaat bij. En dat is een moeilijk gegeven. Het werkt sociaal ontwrichtend.

Ten derde, het feit dat zo'n grote groep van mensen, met een totaal andere godsdienst, hier binnenkomt, stelt problemen. Niet omdat het over godsdienst gaat, maar omdat de opvatting over de maatschappij tussen Mohammedaanse en Christelijke godsdienst totaal verschillend is. De Mohammedaanse godsdienst bekijkt de staat en de godsdienst als een en ondeelbaar. Ook de houding in de moslimgodsdienst tegenover de vrouw verschilt fundamenteel van onze opvatting in het Westen. De vrouw telt niet mee in de moslimgemeenschap. Ze mag blij zijn dat ze niet wordt lastiggevallen. Ze mag blij zijn dat ze af en toe niet wordt afgeranseld. Als men dus zo'n grote groep, met deze opvattingen,

oplossingen zullen helpen”

binnenbrengt in onze maatschappij, zal dit onvermijdelijk tot spanningen leiden. We mogen die niet opzij schuiven.

Europese cloaca

Ik vrees dat we slechts aan het begin staan van de vluchtelingenstroom. Mensen zijn inventief en moeilijk tegen te houden. Ook vanuit Afrika zal er een migratiedruk komen. En onderschat ook niet hoe er op korte termijn een klimaatmigratie zou kunnen op gang komen. Onze Europese maatschappij zal daar op een bijzonder moeilijke manier mee omgaan.

Ik kom tot mijn sluitstuk. Heeft Europa een antwoord? Mijn mening hierover is nogal tegendraads. Ik vind het bijzonder onrechtvaardig om Europa met al die problemen op te zadelen. Ik maak altijd de vergelijking met de cloaca-machine van Wim Delvoye. Aan de ene kant stop je er plantjes, groenten, vlees en fruit in, aan de andere kant komt er iets bruinachtigs uit. Wel, Europa is een omgekeerde cloaca. Alle shit van de lidstaten en waar ze geen weg mee weten, krijgt Europa op zijn kadaver. Met de hoop dat er aan de andere zijde weer groenten, vlees en fruit uit komt.

Laten we eens kijken naar de crisissen die Europa de voorbije jaren moest ondergaan. Het duurde tien jaar om het Europees Verdrag te herzien om te komen tot het Verdrag van Lissabon met als gevolg de negatieve referenda in Frankrijk en Nederland. Dit zette een enorme druk op de Europese organisatie en schiep veel onrust. Dan kregen we de Europese financiële crisis. Ze ontstond in de VS, maar sloeg in alle hevigheid in Europa toe. We hadden geen gereedschapskist om die crisis aan te pakken zoals in de VS waar het hele bankensysteem op korte termijn werd uitgeroepen. Europa heeft daar jaren over gedaan. Dat Europa daar toch is in geslaagd, is vrij historisch. Er is nu een systeem zodat we dergelijke crisissen Europees kunnen oplossen. De controle over de grote banken is verschoven van de nationale staten naar Europa. Dat is een prestatie.

Andere regels

En nu zit Europa dus met de migratiecrisis. Ze is als een tsunami op ons afgekomen. Bestaande regels zijn voor zo'n situatie niet geschikt. Ik verwijs naar de regel die zegt dat iemand asiel moet vragen in het eerste land van aankomst. We kunnen aan Italië of Griekenland toch niet vragen om al die vluchtelingen op te vangen? Dus moeten er andere regels komen, wat bijzonder lastig ligt. Spreidingsplannen zijn niet populair. Ook niet in Vlaanderen. En toch pakt Europa dit aan. Ik ben er overtuigd van dat er een Europese grenspolitiek komt. Kan men Europa verwijten dat het moeilijk gaat? Terwijl de lidstaten het zelf niet kunnen oplossen? Neen, want het zal op het Europese vlak moeten gebeuren. Ondanks de spanningen tussen de lidstaten.

Brexit en vuurwerk

Ten laatste, de samenstelling van Europa wordt meer en meer in vraag gesteld. Het Brexit-dossier ligt erg moeilijk. Maar het gaat verder. In Spanje gaat men door met het onafhankelijkheidsstreven van Catalonië hoewel de politieke krachten in Madrid dit nooit zullen aanvaarden. Zelfs na een gewapend conflict. Heeft premier David Cameron in Groot-Brittannië zich al wel eens afgevraagd wat men over hem zou denken binnen honderd jaar? Een politicus op dat niveau denkt aan

zijn 'legacy' (zijn politiek erfgoed). Wel hij is deze goed aan het verkwanselen door het risico te nemen het referendum te verliezen. Hij speelt met vuur. Hij is geen vuurwerkmaker, maar eerder iemand die er zijn vingers aan zal verbranden.

Optimisme

Is het nu allemaal kommer en kwel? Natuurlijk niet. Er is maar één antwoord op deze problemen: gewoon optimistisch blijven. En voor liberalen geldt dat zeker. Oplossingen komen er als we blijven geloven dat mensen deze problemen ook aankunnen, dat zij ze kunnen verwerken, ze opvangen in een maatschappelijke context. En als we in die context de problemen oplossen, zal dit een liberale context zijn. Want van alle politieke partijen die daarover hun mening geven, zijn het alleen de liberalen die met humanistische oplossingen komen. En zullen het die oplossingen zijn, die het altijd zullen halen. Het zijn niet de Donald Trumps, de Marine Le Pens of De Weversen, maar wel mannen en vrouwen die bereid zijn hun politieke verantwoordelijkheid te nemen, volgens een aantal principes die men nooit mag verloochenen. •

*(Opgetekend door Bert CORNELIS,
7 januari 2016)*

FINLAND DE KILLE NOK VAN EUROPA

door Lukas De Vos

Finland sluit het jaar af met een begrotings-tekort van 3,2% – boven de hakbijlgrens van de EU (3%). Een rooskleurige balans legde eerste minister Juha Sipilä in zijn nieuwjaarstoespraak ook al niet voor. Hij herhaalde waarvoor hij in een donderpreek van half september al dramatisch had gewaarschuwd: elk uur komt er één miljoen euro schuld bij, al zeven jaar aan een stuk. Anders vertaald: om de economie recht te trekken en de welvaart te behouden is een devaluatie van 15% nodig. Dat kan niet, Finland is lid van de eurogroep. Er moet dus voor eenzelfde bedrag gesneden worden in de lonen en sociale voorzieningen. De onderhandelingen met de vakbonden zijn voorspelbaar spaak gelopen. De regering ziet zich verplicht na twee mislukte pogingen van sociaal overleg om zelf in te grijpen. Sipilä deed populistisch een beroep op het zelfvertrouwen en de weerbaarheid, de *sisu* die de Finnen zichzelf toeschrijven.

Geen vergoedingen

Bij gebrek aan consensus schuift Sipilä een vermindering van de zondagsvergoedingen naar voren, en de invoering van 'carens'-dagen – de eerste drie dagen van het ziekteverlof worden dan niet meer uitbetaald. "Het was makkelijker geweest de wekelijkse arbeidsduur met 20 minuten te verlengen, en/of het vakantiegeld wat af te romen", liet hij werkgevers en werknemers weten. O ja, die carensdagen gelden niét voor parlementsleden. In de kwaliteitskrant *Helsingin Sanomat* beet op 4 januari de vroegere topmanager van Nokia Jorma Ollila van zich af. "Prioritair moet ons concurrentievermogen zijn. We raken snel

Het kan verkeren. Tijdens de grote Griekse crisis, die nu al acht jaar aansleept, was er geen rabiater verdediger van de stabiliteitspolitiek die de Duitse minister van Financiën Schäuble met de zweep oplegde dan Finland. Sinds de installatie van de centrum-(erg)rechtse regering Sipilä in mei vorig jaar is de toon drastisch veranderd. Niet de Grieken ondergraven de financiële houdbaarheid van de euro (of toch zij niet alleen). Zelfs wie het meest recht is in de leer moet tot zijn schande ondervinden dat hij zijn huishouden niet op orde kan houden.

De Finse premier Juha Sipilä.

achter op Duitsland en de Noordse partners. Loonvorming moet uitgaan van de uitvoersector. Meer flexibiliteit, minder regulering, minder bedrijfslasten, meer geld voor Onderzoek en Deskundigheid, en meer efficiency in de openbare diensten, dat moet gebeuren". Ollila ging zelfs zo ver dat hij de grondwet ondergeschikt maakt aan "de economische realiteit". En die mag risicodragend kapitaal niks in de weg leggen.

Woedend

De reactie van de bonden was voorspelbaar woedend. De bestaande afspraken schenden gaat in tegen de grondwettelijke opdracht van de staat. Hij moet instaan voor het scheppen van werk en goede arbeidsomstandigheden. Dat gaat nog meer wegen op de pessimistische vooruitzichten. Eén op de vijf Finnen

vreest voor zijn job, amper 10 % denkt dat de arbeidsmarkt zal aantrekken, 60% ziet ze verder in elkaar stuiken.

Protectionistisch

Dat is bevreemdend. Onlangs maakte Forbes nog een rangschikking van de meest bedrijfsvriendelijke landen. Op grond van elf criteria, eindigde Finland zesde (Denemarken stond bovenaan, België eindigde 15e), met een topnotering voor individuele en eigendomsrechten, en podiumplaatsen voor innovatie en corruptiebestrijding. De regering Sipilä vertoont evenwel een bijzonder protectionistische reflex, al pleit ze voor het openhouden van alle grenzen. "Wij moeten het Duits voorbeeld navolgen", luidt het. "Per bedrijf afspraken maken. Fins geld in Finse bedrijven steken met plaatselijke tewerkstelling, en eigen producten promoten. Buitenlandse investeringen aantrekken om de werkgelegenheid te vergroten. De regering zal zelf in sleutelsectoren investeren". Dat blijkt. Technologiegigant Nokia klimt fluks weer bergop, na de instorting van het voorbije decennium. Nokia staat nog niet op de – ongezonde – plek waar het zich in 2000 bevond. Toen was het bedrijf goed voor volle 4% van het Finse BBP (dat haalt zelfs de diamantsector niet in België), 21% van de uitvoer, en 70% van de beurswaarden. De regering mocht rekenen op 14% van al haar bedrijfsinkomsten (nog meer dan de City vandaag in het VK doet).

In 2007 verzette de Finse regering zich tegen de Europese richtlijn om wapenbezit voortaan te reserveren voor wie ouder is dan 18. Ironisch genoeg Åg vielen er datzelfde jaar negen doden bij een schietpartij in Jokela.

Vandaag werpt de gedwongen verkoop van zijn gsm- en smartphone-afdeling aan Microsoft zijn vruchten af. Begin deze maand heeft Nokia grote, en complementaire, concurrent Alcatel-Lucent overgekocht, ten minste 80% van alle aandelen die op de beurs circuleerden. Bij 95 % wil Nokia het hele pakket binnenhalen. De kostprijs was navenant, 16,6 miljard euro. De Franse beurswaakhond had geen bezwaren. En Helsinki is maar wat blij dat de nieuwe dynamiek al ruim 3.000 jobs heeft opgebracht (bij IT-secondant Tieto ook nog eens 1.500), al compenseert dat niet het verlies van banen dat rond de 11.000 per jaar stabiliseert, en met bijkomende investeringen van Silicon Valley en Aziatische hightech-firma's. Sipilä liet meteen ook de red tape doorlichten, en schaft een zestigtal richtsnoeren van de regering af. Er blijven nog zo'n 67 "strategieën" over.

Vluchtelingencrisis

De hervonden adem van de hoogwaardige technologie wordt niettemin bedreigd door factoren van buitenuit. De sociale onevenwichten; de politieke hardleersheid; en vooral de druk van de vluchtelingencrisis.

Finland is verplicht voor een arbeidsvriendelijk klimaat te zorgen omdat de samenleving in snel tempo verouderd. Die dwang staat haaks op de bijna Thatcheriaanse ondernemingsvrijheid die het bedrijfsleven nastreeft. De opmars van de uiterst rechtse, eurosceptische Ware Finnen (nu: de Finse Partij, die mee in de regering zit en al haar geambieerde posten binnenhaalde: buitenlandse zaken, justitie en tewerkstelling, defensie, en sociale zaken en gezondheidszorg) drukt op het beleid, zoals het dat ook al deed in de rest van Scandinavië. Er ontstaan meer engnationalistische, buitenparlementaire groeperingen, die terugwillen naar het beschermend kokon van een neutrale staat en zich op zijn minst vreemdvijandig opstellen.

Andere drukkingsgroepen wegen op de democratie. Vooral de wapenlobby bijt van zich af. Net als de NRA in de VS, eisen ook de Finnen het recht op om vrijelijk een wapen te dragen. De statistieken zijn nochtans beangstigend.

Finland heeft van alle Europese landen het hoogste aantal dodingen met een vuurwapen. In 2013 vielen 177 slachtoffers, de meesten na zelfmoord. Dat is dubbel zoveel als in elk ander Scandinavisch land. Eén op de acht Finnen heeft een wettelijke wapenvergunning, er zijn liefst 1,6 miljoen geregistreerde schietwapens in omloop. Tradities, vindt vooral de Finse partij, die eigen zijn aan de volksaard. Jagen is ingeburgerd, sportschieten ook, drinken niet minder. Om de zes weken wordt dan wel een familiedrama opgetekend, en bij de zomerwedeftesten vallen er wel wat meer toevallige doden, uitbundig als de Finnen dan zijn. Maar de regering blijft zwichten voor die hobby. In 2007 verzette ze zich tegen de Europese richtlijn om wapenbezit voortaan te reserveren voor wie ouder is dan 18. Ironisch genoeg vielen er datzelfde jaar negen doden bij een schietpartij in Jokela, het jaar daarop elf in Kauhajoki, toen een doorgeslagen leerling zijn leslokaal binnenviel. Later keerde Finland zich, op één na, als enige lidstaat tegen een ban op halfautomatische wapens. De reden lag voor de hand. "Dan kunnen onze reservisten niet oefenen". Elke Fin doet ten minste een half jaar legerdienst.

Ook nu valt het op dat de regering geen bezwaar maakt tegen de burgerwachten, die op eigen houtje, naast de politie, toezicht houden op de veiligheid. Dat zal er niet op beteren nu de vluchtelingenstroom aanzwelt, en net als in Keulen of Stockholm ook in Helsinki groepsaanvallen op vrouwen gebeurden. Finland kampt met drie obsessies: asielzoekers, Rusland, Europa. Er dient dringend een plan ontworpen om de kleine 30.000 vluchtelingen te triëren, te integreren (Helsinki verwacht 30% ingewilligde asielaanvragen), en de afgewezenen versneld terug te sturen. De strijd tegen mensenhandel moet opge-

voerd; zopas is een netwerk opgerold dat tientallen Iraakse vluchtelingen vanuit Turkije binnensmokkelde. Helsinki is bang voor gettovorming. Nu is 13,5% van de inwoners Finsonkundig (Russen, Esten, Somaliërs), tegen 2030 zal dat bijna een kwart zijn. Vooral Arabisch is in opmars, want de helft van de aanvaarde inwijkelingen zal naar de hoofdstad trekken. In Vantaa en Espoo wordt het nog erger.

Anti-Europa

Zo groeit de anti-Europese strekking in de regering. En bij de burger. Nog maar 54 % van de Finnen gelooft in de euro. Finland, dat geen lid is van de NAVO, wil wel zijn defensie versterken, want kijkt, na Oekraïne, vol wantrouwen naar buurland Rusland. Het werkt daarom aan nauwere banden met de Baltische staten, en vooral met Zweden. Maar de auguren zijn slecht. De testcase worden de Zweedstalige Ålandeilanden, die de Volkenbond in 1921 toewees aan Finland. Die eilanden zijn gedemilitariseerd, en neutraal verklaard. Maar dat laatste weigert Rusland (dat pas in de Krimoorlog het bezit van die eilanden, en van zijn bastion Bomarsund verloor) te erkennen.

Winteroorlog

En zo krijgen de pro-Europese krachten in de regering Sipilä, met name minister van Financiën Alexander Stubb (ex-premier, ex-buitenlandse zaken, ex-docent aan het Europacollege in Brugge) en minister van Economie Olli Rehn (jawel, de voormalige EU-commissaris van uitbreiding, daarna monetaire zaken en de euro), de kans om een en ander toch in aanvaardbare banen te leiden. Als dat mislukt, kan Finland zich maar beter voorbereiden op een nieuwe Winteroorlog. •

In Keulen is de viering van oud naar nieuw uitgedraaid op een mediastorm naar aanleiding van een reeks klachten over aanrandingen. De reacties zijn zo uitlopend dat je je kan afvragen of ze wel over dezelfde feiten gaan. Aan de ene kant is er een gerechtvaardigde verontwaardiging over de behandeling van vrouwen, aan de andere kant levert het munitie voor virulente vreemdelingenhaat.

Cologne 4711

Het stinkt in Keulen, en niet naar “cologne 4711”. Massale rapporteringen van aanranding en diefstal, enkele van verkrachting.

Methode

Uit getuigenverslagen blijkt dat er afspraken waren onder groepen daders, met een methode die zo uit de oorlogshandleiding van von Clausewitz kon komen. Doelwit spotten, doelwit tracken, doelwit isoleren, doelwit omsingelen, verdedigingskring vormen rond de eerste kring in de aanvalslinie, en vervolgens: toeslaan.

Toeslaan moet ge u niet voorstellen als ‘betasten’ of het iets straffere ‘bepotelen’ dat sommige media gebruikten, noch met het beeld dat opgeroepen wordt van ‘borsten en billen’, maar zou beter beschreven worden als het geseksualiseerde equivalent van vierendelen. Ten val brengen, aan haren en ledenmaten voortsleuren met rukken in verschillende richtingen, onderwijl kleren wegscheuren, nog wat klappen erbij, bezittingen doorgeven naar de verdedigingslijn om buit te verdelen, en intussen volgende fase inzetten: voelen, knijpen en bijten - maar doel is vooral om alle lichaamsopeningen van het slachtoffer te vullen met vingers, handen, voorwerpen. Met de eigen seksuele organen is veel moeilijker wegens het getrek van de hele groep, maar de acrobaat die er in slaagt is de held

van de avond. Deze aanvalsvorm heeft zelfs een naam : taharrus jama’i. Ik kwam de benaming voor het eerst tegen in 2005 bij berichten over de “Black Wednesday” in Egypte, daarna in een studie uit 2008 over vrouwen in de islamitische wereld. Jaren later dook de term weer op naar aanleiding van aanrandingen van Egyptische vrouwen en westerse journalistes op het Tahrirplein.

Gedragscode

Het begon nog straffer te stinken in Keulen toen de autoriteiten probeerden te “containen” en politiek correct te blijven, maar dit deden op de kap van vrouwen in het algemeen en slachtoffers in het bijzonder. De vrouwelijke Keulse burgemeester (die voor haar verkiezing in 2015 neergestoken werd door een man die het niet eens was met de Duitse immigratiepolitiek) raadt vrouwen aan “armenlengte afstand” te houden van mannen. Dat aan vrouwen een gedragscode aangepast wordt terwijl mannen het probleem vormen, dat kan toch echt niet meer.

Vreemde mannen

Opeens dus algehele verontwaardiging nu de aanrandingen een afgelijnde methode en een gekleurd daderprofiel laten zien. Opeens hoor je de vrijheid van vrouwen verdedigen via de omweg van racistische aanvallen op

immigratiebeleid. Opeens is aanranding iets dat inherent is aan een islamitisch wereldbeeld. Opeens hoor je dingen als “van ONZE vrouwen moeten ze afblijven”. Nu zijn arabofeministes de eersten om te bevestigen dat er in de eigen cultuur geen geweldig vrouwbeeld heerst en dat daar flink aan mag bijgeschaafd worden. Maar er is toch wel iets kwalijks aan hysterische reacties op de taharrus jama’i wanneer die op westerse bodem plaatsvindt en de lauwe reacties wanneer die in de Magreb of Midden-Oosten voorkomt. En dan dat van die “onze” vrouwen waar “ze” (de anders-gekleurden) moeten afblijven. Bedoelen ze “niet aanranden”, of mogen we dat ook verstaan als: zelfs niet aankomen indien de intimiteiten gewenst zijn, want ‘t zijn “onze” vrouwen dus voorbehouden aan de witmensen. En nog steeds over dat “onze”. Mogen we dan ook even de opmerking maken dat we niet in een Westerse wereld leven waar het enkel bruine mannen zijn die vrouwen slaan, intimideren, uitschelden, aanranden, verkrachten. Daar zijn “onze” mannen ook aardig in bekwaam, dat waren ze al nog voor de eerste migrant hier kwam, nog voor de eerste vluchteling, nog voor de eerste islamiet. En nog steeds, ook nu “onze” waarden man-vrouw gelijkheid inhouden. In het belang van vrouwen zowel hier als ginder is is er geen “onze” versus “hun”. •

(*) Mao zei dat vrouwen de helft van de hemel op hun schouders dragen. De Liberale Vrouwen is het eerder om de wereld te doen. Hoe dan ook: een column van Aviva Dierckx over dié bepaalde kijk op de wereld.